

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro Quinto Decretalium. In Quo De Judicio, Seu Ordine Judiciario criminali, nec non de criminibus Ecclesiasticis, & secularibus ... agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1677

Titulus. I. De Accusationibus, inquisitionibus, & denuneiationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98302](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98302)

(H)

INDEX GENERALIS

SYNOPTICUS, ET METHODICUS

RERUM, ET QUÆSTIONUM, QUÆ

IN TITULIS LIBRI V. DECRETALIAM

CONTINENTUR.

TITVLVS I.

DE ACCUSATIONIBUS, INQUISITIONIBUS, & DENUNCIATIONIBUS.

TRIBUS modis causæ, & actiones criminales in Iudicium deducuntur, & instituuntur: Per Accusationem, vel Inquisitionem, vel Denunciationem: quamvis hi modi procedendi criminaliter ad duos generales reduci possint, quando scilicet Iudex procedit ex Officio suo, vel ad instantiam alterius, accusantis scilicet, vel denunciantis.

SECTIO I. De Accusationibus.

§. I. Quid sit Accusatio, & quæ sit forma, siue quæ conditiones ad illam requirantur?

ASSERTIO I. Accusatio est alicujus criminis apud Iudicem competentem ad vindictam publicam legitimè facta delatio. Eaque duplex est, una publica, quæ tendit ad vindictam publicam criminis: altera privata, quæ fit ob privatam injuriam, & ad pœnam applicandam parti læsæ, num. 1. Alii. 2. Jure comuni ad formam accusationis requiritur 1. ut libellus accusatorius offeratur in scriptis, quamvis ex consuetudine accusatio possit fieri verbaliter, modo Notarius eam statim in scriptum redigat. 2. Ut exprimat annus & dies, quo potrigitur libellus. 3. Nomen accusatoris, & accusati. 4. Species delicti. 5. Locus & tempus, in quo commissum est delictum. 6. Requiritur inscriptio accusantis ad pœnam talionis, quamvis ista inscriptio hodie non sit amplius in usu, sed loco solemnis accusationis, successit simplex querela, n. 2.

§. II. Quinam ad accusandum admittantur, & qui ab eo repellantur?

Generaliter omnibus est permillum accusare, qui specialiter non sunt prohibiti, si crimen sit publicum; si verò sit privatum, is solum potest accusare, cujus interest, siue qui injuriam, seu damnum passus est, n. 3. Porro plures ab accusando repelluntur, veluti 1. Clerici criminaliter accusare laicos prohibentur, n. 4. 2. Laici Clericos, nisi suam, vel suorum injuriam prosequantur, & in exceptis criminibus enormibus, ut læsæ Majestatis, hæresis &c. num. eodem. 3. Aliqui repelluntur ab accusando propter defectum ætatis, ut pupilli, nisi suam, vel parentum injuriam prosequantur: potest etiam impubes major infante accusare, cum Tutoris auctoritate; pubes verò, sed minor 20. annis solus, sine auctoritate Curatoris, non admittitur, nisi suam, vel suorum injuriam prosequatur: cum auctoritate tamen Curatoris minores accusare possunt, dummodo 14. ætatis annum exceßerint, ut n. 4. 4. Repelluntur ab accusando mulieres propter verecundiam, & fragi-

litatem sexûs, nisi suam, suorumque injuriam prosequantur; possunt tamen accusare in criminibus exceptis, n. 5. Repelluntur 5. infames, & criminosi, utroque jure, nisi suam, vel suorum injuriam prosequantur, vel nisi agatur de crimine læsæ Majestatis. Et infames quidem infamiâ Juris, utroque Jure, ab accusando repelluntur; infames verò infamiâ facti etiam de Jure Canonico accusare non possunt, n. eod. 6. Ligatus majore excommunicatione accusare non potest, etiam si suam, vel suorum injuriam prosequatur, num. eod. 7. Neque liberi, nec liberti accusare possunt parentes, & patronos, nisi in crimine læsæ Majestatis: Nec vasalli, & servi dominum. 8. Nec Pagani & Judæi Christianos, nec hæretici Catholicos, etiam in criminibus exceptis. 9. Nec pauperes, nisi constet esse honestæ vitæ. 10. Non potest accusatus criminaliter reaccusare accusatorem suum in pari, vel minore crimine, nisi suam, vel suorum injuriam prosequatur: de majore autem crimine potest accusatus reaccusare alium, saltem extraneum, num. 6.

§. III. Quâ ratione repellatur quis ab accusando ob inimicitiam?

Alia causa, ob quam repellitur quis ab accusando, est inimicitia accusatoris cum accusato, eaque gravis & capitalis, juxta arbitrium Judicis. Extenditur 1. quod non solum inimici accusati, sed etiam eis cohabitantes repellantur ab accusatione: multo magis ergo repelluntur ab accusando ipsi inimici accusati, n. 7. Extenditur 2. nec is, qui tulit testimonium contra aliquem in causa criminali, potest postea accusare in eadem causa, n. 8. Extenditur 3. Inimicus non solum repellitur ab accusatione, sed etiam ab exceptione voluntaria, seu spontè opposita, num. 9.

§. IV. An Monachi, seu Religiosi possint criminaliter accusare Prælatum suum?

Monachi, seu Religiosi non sunt ab accusatione Prælati sui repellendi, non obstante reverentiâ, obedientiâ, & subjectione, quam ipsi debent, nisi aliqua rationalis causa id impediat (quia v. g. sunt excommunicati, vel inimici) licet alios accusare non possint, n. 10. Et ad hoc necessariæ expensæ ad litem eis ministrari debent, n. 11. Excipi debet, nisi Monachus proprium peculium habeat, & quando aliàs non debeant illi ministrari expensæ, vel debeant, n. 12. Accusatio Prælati debet fieri coram illis, quorum interest, ut reus vel condemnatus, vel absolvatur, n. 13. Non tantum Monachi, sed etiam Conventus laici debent admitti ad accusandum Prælatum: & non solum ob delictum dolo commissum, sed etiam ob culpam, seu negligentiam potest accusari Prælatus, n. 14.

elapsus tempus 40. annorum à die commissi criminis. Quædam verò brevior tempore tolluntur, n. 46. 2. Extinguitur accusatio criminalis per mortem accusatoris, ante latam sententiam, n. eod. 3. Extinguitur crimen, & ejus poena per mortem Rei delinquentis, & consequenter etiam ipsa accusatio, ubi tamen distinguendum est inter penam corporalem, & pecuniariam, cit. n. 46.

SECT. II. De Inquisitionibus.

§. I. De Inquisitione in genere, & potestate inquirendi.

Quer. 1. Quid & quomplex sit Inquisitio? Resp. est alicujus criminis manifesti ex bono, & æquo à Judice competente legitime (id est, juridicè, & canonicè) facta investigatio, quæ scilicet facta est, secundum jura, & Canones, n. 47. Resp. 2. triplex est Inquisitio, simpliciter generalis, sive generalissima, quæ fit ex mero officio Judicis, cum neque personam, neque crimine expresse generatim inquiratur, an non committantur crimina in aliqua Civitate, vel loco? Altera est Inquisitio generalis, sive potius mixta, id est, partim generalis, quoad delicta, ut cum constet, Titium esse occisum, sed inquiratur, quisnam illum occiderit: vel è converso, partim generalis quoad delicta: partim specialis, quoad personas, ut cum inquiratur, an Titius flagitia quædam commiserit? Tertia est Inquisitio simpliciter specialis, quando de certo ac determinato delicto contra certam personam inquiratur ad puniendum delictum, v. g. an Titius homicidium commiserit? eaque fit tribus modis. n. 48. Quer. 2. Quis possit, & contra quos juridicè inquirere, & in quibus delictis? Resp. 1. Quilibet Judex, sive secularis, sive Ecclesiasticus, modo competens sit, alioquin Inquisitio invalida est. Ex quo sequitur 1. quod inquisitio facta à Judice seculari contra personas Ecclesiasticas sit nulla. 2. Illi soli Judices criminaliter inquirere possunt, qui habent merum imperium, seu jus gladii, nisi sit causa criminalis incidens, n. 49. Resp. 2. Reus, contra quem inquiratur, debet esse subiectus jurisdictioni inquirentis, quoad articulum, de quo inquiratur. Resp. 3. De Jure Civili non potest regulariter Judex ex officio inquirere super delictis, nemine accusante, vel querelam proponente. Sed de Jure Canonico super omnibus delictis à Judice ex officio procedi potest, si præcedat infamia, vel accusatio, vel denunciatio publica. Ex recepta verò generali consuetudine, etiam de jure Civili, & in foro seculari permissum est in omnibus delictis procedere ex officio per inquisitionem, cit. n. 49.

§. II. An ad Inquisitionem omnino generalem, vel mixtam, requiratur, ut præcedat infamia criminis, vel persona?

ASSERTIO I. Ad faciendam inquisitionem generalissimam, quæ fit ad plura delicta in genere investiganda, non requiritur, ut præcedat infamia personæ, vel indicium commissi criminis: sed Judex ex suo officio potest, imò tenetur illam instituere, n. 50. Idque declaratur, n. 51. Metropolitani debent singulis annis, celebrare Concilium Provinciale cum suis Suffraganeis, in quibus de corrigendis excessibus, & reformandis moribus, præsertim in Clero tractent, & ea deferant ad Concilium Provinciale sequens, n. 52. Declaratur, n. 53. Ass. 2. In mixta inquisitione, id est, partim generali, partim speciali,

Tomus V.

quando crimen est publicum, v. g. homicidium, sed auctor ignoratur, tum licet Judici non specialiter contra certam personam, sed generaliter inquirere, quis illud commiserit, etiam nullâ præcedente famâ de persona aliqua particulari, n. 54.

§. III. An & quâ ratione ad inquisitionem generalem contra personam aliquam particularem requiratur, ut præcedat infamia illius, & quomodo in tali inquisitione sit procedendum?

Quando fama, & clamor non à malevolis, & maledicis, sed à providis, & honestis, non semel, sed sæpe pervenit ad aures Superioris contra aliquem subditum, vel Prælatum: tunc Superior quasi denunciante famâ, vel deferente clamore, ex officio inquirere debet veritatem coram Senioribus Ecclesiæ. Et hoc diligentius est servandum in Prælatis judicandis, quia ipsi non possunt omnibus placere, cum ex officio increpent, suspendant, ligent, & sic incurrunt odium, & insidias multorum. c. Qualiter. 24. h. i. n. 55. & pluribus seqq. Ubi hæc fusiùs declarantur.

§. IV. In quibus casibus non requiratur necessario ad specialem inquisitionem contra personam particularem de aliquo crimine, ut præcedat illius infamia?

Plures sunt hujusmodi casus, veluti 1. si extant legitima, & sufficientia indicia contra inquisitum, licet is infamatus non sit de crimine, n. 61. 2. Si Judex inquirat ad denunciationem publici Officialis, n. eod. 3. Inquisitio facta, sine præcedente infamia, parte non opponente, tenet, n. 62. Idque declaratur, n. 63. 4. Quando inquisitio non fit ad effectum puniendi crimina, sed corrigendi ob salutem animæ, ut quando inquiratur de vita, & moribus eligendi in Episcopum, vel promovendi ad Ordines; tunc de delictis secretis inquiri potest summarie, de quibus non præcessit infamia, n. 64. 5. In crimine læsæ Majestatis, hæresis & Apostasie, & aliis delictis enormibus. 6. Quando Judex inquit specialiter contra aliquem super crimine, de quo prius generaliter inquisivit, quis sit auctor illius, cit. n. 64. Additur alius casus, n. eod.

§. V. Quenam præterea Jure Canonico statuta sunt circa modum procedendi per inquisitionem specialem?

In primis Inquisitores generales, si non servant debitum inquisitionis modum, prudenter, & cautè se debent corrigere, ne auctoritas illorum vilesceat. n. 65. Et quæ sit forma juramenti, quam Inquisitores ab inquisitis exigunt, n. eod. declaratur, n. 66. & 67. 2. Qui jurat respondere tantum ad interrogata, & confitetur aliquod crimen, auditur volens se excusare, interpretando confessionem, non tamen eam perimendo: & si sufficienter probat illas exceptiones, liberabitur, dummodo possit probare, quod sub hac forma juraverit, per scriptum, vel testes. Si verò juravit dicere plenam, & meram veritatem, sed non potest probare illas excusationes, est puniendus, n. 68. declaratur, n. 69. 3. Non est procedendum ad inquisitionem contra aliquem, nisi prius constet de infamia illius; & tunc non inimici vel perjuri, sed idonei viri ad prosequendam inquisitionem, & ad testimonium ferendum sunt admittendi, n. 70. Idque declaratur, n. 71. 4. Si facta processu, constat de crimine, v. g. Abbatis, isque depnatur, non servato juris ordine, licet verus esset deponendus, injustè tamen est depolitus, ob non servatum

Yyy 2

vatum

vatum Ordinem judicarium, & sic restituendus foret: quod si interim alius substituitur, ille injuste est substitutus, cum primus sit injuste privatus. n. 72. Declaratur, n. 73.

§. VI. *Quæstiones nonnullæ circa modum procedendi per inquisitionem à Concilio Lateranensi præscriptam occurrentes proponuntur, & resolvuntur.*

Quæritur 1. An in quavis inquisitione servari debeat forma, seu modus præscriptus in Concilio Lateranensi? De hac re agitur, n. 74. Quæritur 2. Cum in inquisitione speciali super certo crimine, & contra certam personam procedi possit, vel ex mero Officio Judicis, vel ad partis petitionem ac denunciationem, quomodo isti duo modi differunt. Resp. de hoc agitur, n. 75. Quæritur 3. Quomodo judicium inquisitionis differat ab aliis judiciis, scilicet accusationis, & denunciationis? Resp. sex differentie referuntur, n. 76. Aliæ differentie ponuntur, num. 77. Quæritur 4. Quænam specialia sint observanda in inquisitione contra Regulares? Resp. tria, quæ adferuntur, num. 78.

§. VII. *Qualiter puniendum sit crimen per modum inquisitionis probatum?*

Si crimen per modum inquisitionis probatum impediatur etiam, post peractam poenitentiam, Ordinis executionem, vel beneficii retentionem, puniatur quis, sicut in judicio accusationis, aliàs poenâ arbitrariâ, n. 79. declaratur, n. 80. Præterea quando non præcessit infamia, aut clamosa insinuatio contra aliquem, tunc non debent recipi depositiones contra eum, etiam si plures juramento affirmant, illum deliquisse, eis videntibus, nec etiam aliquâ poenâ puniri debet, ad petitionem eorum, qui in occulto porrigunt libellum infamationis continentem crimina, n. 81. declaratur, num. 82. Denique non punitur quis de crimine, de quo non constat, nisi per famam, vel testium credulitatem, neque debet quis apud Judicem infamatus reputari, propter dicta paucorum, n. 83. declaratur, num. 84. Postquam aliquis est confessus certa crimina coram Judice inquirente, non potest se excusare, dicendo, quod non fuit diffamatus de illis, vel quod Judex non tradidit capitula, super quibus erat inquirendus, sed condemnandus est, num. 85.

SECTIO III. De denunciationibus.

§. I. *Quid & quomplex sit denuntiatio, & in quibus casibus possit Index procedere per denunciationem judicalem?*

ASSERTIO I. Denuntiatio in genere est aliquis criminis delatio, seu manifestatio Superiori legitime facta. Eaque triplex est, Evangelica seu charitativa, Judicialis, & Canonica. Denuntiatio Evangelica est, quæ tendit ad poenitentiam, & correctionem ipsius peccatoris, in qua hic ordo servandus est: delinquens primum privatim monendus est iterum ac tertio: deinde adhibito uno, vel altero testium, & denique si pergat esse contumax, denunciandus est Ecclesie, *Matth. c. 18.* & habet locum hæc denuntiatio in quovis peccatore occulto, modò probari possit, & quilibet potest denunciare charitative, cuius finis est, ut peccator poeniteat, & corrigatur, n.

86: Judicialis denuntiatio, alia est publica, alia Judex ex officio suo procedit, per denunciationem suorum Officialium, ad publicam vindictam criminis. Alia est privata, quæ ratione poenitentiae seu commodi instituitur. Alia est Canonica, quæ tendit quia à SS. Canonibus est introducta, quæ sit ad impediendum, ne quid illicitum fiat, neque poenitentia ordinetur, vel eligatur, eaque vel generalis, vel specialis, quibus additur quarta species, denuntiatio regularis, n. 87. Theologi communiter dividunt denunciationem in duas tantum species, charitativam, & poenitentialem, seu poenitentialem, & charitativam, in qua crimen deferretur ad Iudicem, tanquam patrem, ut in secreto corrigatur. Judicialis est, quæ crimen deferretur ad illum, tanquam patrem publicam, five Judicem, & quomodo dicitur de denunciationibus. Est autem duplex denuntiatio judicialis, una publica, seu criminalis, quæ tendit ad vindictam, seu poenam tenet, obnoxium potestatem: altera privata, seu civilis, quæ tendit ad satisfactionem, seu satisfactionem intendit, n. 88. In foro seculari quilibet Judex etiam potestatem potest judicialiter, ad denunciationem suorum Officialium, vel etiam ad denunciationem quolibet tertius privati, & quando privata, & specialis denuntiatio? n. 89. Aff. 3. De Jure Canonico Judex Ecclesiasticus propter peccatum aliquem potest denunciationem Evangelicam, seu charitativam, non tamen judicalem, nisi in certis casibus, n. 90.

§. II. *Utrum ante denunciationem judicalem, præcedere debeat secreta monitio, & an etiam de hoc solemnitates in ea servandæ sint, & quomodo ante denunciationem repellatur?*

ASSERTIO I. Si fiat denuntiatio judicialis in foro seculari, five generalis, & publica, five specialis, & privata, non debet illam præcedere ulla admonitio. At verò in foro Ecclesiastico, seu Canonico requiritur, saltem si sit specialis, ut admonitio præcedat, eaque triplex, vel saltem bina, nimirum de poenitentia, & secreto, & secundo coram uno vel duobus testibus, n. 91. Unde volens denunciare scopum suum, prius ipsum charitative admonere debet, alioquin non admittitur ejus denuntiatio, n. 91. Et quid Jure novo Concilii Tridentini, sess. 6. de reform. quoad hoc circa Episcopos, eorumque causam statutum sit, habetur, n. 92. Aff. 2. Denunciator non tenetur se inscribere ad poenam talis subeundam; quando enim in modum denunciationis opponitur, non est inscriptio necessaria. Aff. 3. defert in scriptis ad Judicem denunciationem, & ipsemet narrat eam Notario, quia ipso dicente legit illam in scriptis. At verò alie solemnitates debent observari, quæ requiruntur in libello accusationis, nimirum exprimat crimen, malefactoris, locum, & tempus commissi criminis, c. de poenitentia, h. 2. n. 93. Aff. 3. Publicus concubinaris, & fornicator, & is, qui conspiravit in crimine, & idem, vel prius illum non admonuit de crimine, denunciare non potest. Item Episcopus non potest gravare Clericos, qui legitime appellaverunt ad Sedem Apostolicam super illo delicto, donec causa fuerit terminata, n. 94. Declaratur, n. 95.

§. III. An pendente inquisitione, ad denunciationem contra Superiorem, seu Prælatum à subditis factam, Superior procedere possit in causa illa contra subditos?

Sententiæ excommunicationum, suspensionum, vel interdicti latæ, post denunciationem per Abbatem denunciatum pro ipso in Monachos denunciantes, vel adherentes eisdem, relaxari, & spoliati, pendente lite, ab Abbate restitui, & Judices, sine strepitu Judicii, inquirere debent in personas, & observantias regulares, & corrigere ac reformare, tum Caput, tum membra, & relaxare juramenta de tacenda veritate: sed lite pendente, Monachi non eximuntur ab Abbatis obedientia, ita tamen ut lis non impediatur, & manifestentur Abbati denunciato dicta testium, n. 96. Declaratur, n. 97. & 98. Præterea si Prælatus denunciatur suspectus de dilapidatione bonorum Ecclesiæ, commissio facienda est super veritate inquirenda, & pendente negotio, ei interdicti debet potestas quocunque modo alienandi bona Ecclesiæ, n. 99. Declaratur, n. 100.

§. IV. Quomodo procedendum sit, quando crimen opponitur per modum exceptionis, & quomodo super crimine notorio?

ASSERTIO I. Denunciator criminis non se inscribit ad eandem penam, si non probaverit, quia denunciatio non fit ad penam, sicut accusatio. Si verò excipiendi obijciatur crimen, distinguendum est, quare opponatur, & quando; si enim obijciatur, ut ab accusatione, vel testimonio aliquis repellatur, non est necessaria inscriptio: sed cum excipitur, ut quis ab officio, vel beneficio excludatur, si ante confirmationem obijciatur, non cogitur se inscribere. Si verò post confirmationem opponitur, quia etiam ab obinendo repellit, & privat obtento, secundum arbitrium Judicis, est puniendus, si defecerit in probatione: quando verò agitur de crimine per modum exceptionis, potest intervenire Procurator, n. 101. Declaratur, n. 102. & seq. Aff. 2. In notoriis criminibus, quando & crimen est notorium, & malefactor, non est necessarium, ut servetur ordo juris, neque accusator requiritur, n. 104. Alius modus procedendi criminaliter est, si reus in flagranti delicto sit deprehensus, n. 105.

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQVIS.

c. 1. n. 5.
c. 2. n. 91. & seq.
c. 3. n. 13.
c. 4. n. 41.
c. 5. n. 16.
c. 6. n. 24. & tribus seqq.
c. 7. n. 7.
c. 8. n. 39. & seq.
c. 9. n. 104.
c. 10. n. 8.
c. 11. n. 10. & duobus seqq.
c. 12. n. 37. & seq.
c. 13. n. 9.
c. 14. n. 21. & seq.
c. 15. num. 30. & duobus seqq.

c. 16. in princ. num. 93. §. Cum autem, n. 101. & duobus seqq.
c. 17. num. 65. & duobus seqq.
c. 18. n. 68. & seq.
c. 19. n. 70. & seq.
c. 20. n. 94. & seq.
c. 21. in princ. num. 79. & seq. §. Terria, n. 81. & seq. §. Quasi iusti, n. 83. & seq.
c. 22. n. 72. & seq.
c. 23. n. 44. & seq.
c. 24. n. 55. & pluribus seqq.

c. 25. n. 52. & seq.

c. 26. n. 96. & seq.

c. 27. & ult. num. 99. & seq.

IN SEXTO.

c. 1. n. 85.

c. 2. num. 62. & duobus seqq.

TITVLVS II.

DE CALUMNIATORIBUS.

§. I. Quis dicatur Calumniator, & quid sit calumniari, & quali penâ sit afficiendus?

ASSERTIO I. Accusatores, & denunciatores tribus modis delinquant: vel enim calumniantur, vel prævaricantur, vel tergiversantur. Calumniari est falsa crimina intendere in iudicio. Est autem calumnia duplex, vera, si quis falsum crimen scienter alii obijciat, vel præsumpta, si quis crimen obiectum non probat, n. 1. Prævaricari est, vera crimina abscondere. Tergiversari est omnino ab accusatione desistere, n. 1. Aff. 2. Calumniator, qui scienter alium accusavit, puniatur, penâ arbitrariâ, quamvis olim penâ talionis, n. 2. Subdiaconus, qui per calumniam accusat Diaconum, privandus est officio Subdiaconatus, & verberandus, ac in exilium mittendus, quia quando non potest imponi pena ordinaria, debet illa commutari in aliam, ad arbitrium Judicis. Verum pena publicæ verberationis in Clericis hodie non usurpatur, n. 3. & 4.

§. II. An, & ob quas causas, excusetur Calumniator à calumnia, ejusque penâ, & an etiam denunciator puniatur tanquam calumniator, si in probatione criminis deficiat?

ASSERTIO I. Etiam in causis criminalibus accusator excusatur à calumnia, si errore probabili ductus accusavit, et si in probatione criminis defecit, n. 5. Quenam in specie sint hujusmodi causæ excusantes, n. eod. Quæ tamen solum excusant in dubio, n. eod. Aff. 2. Denunciatores publici non tenentur probare crimina, quæ denunciant, privati verò tenentur, num. 6. Qui denunciat crimen, si in probatione deficiat, etiam de Jure Canonico puniendus est penâ extraordinariâ, & ad arbitrium Judicis, num. 7. & 8.

IN ANTIQVIS.

c. 1. n. 3. & seq.

c. 2. n. 7. & seq.

TITVLVS III.

DE SIMONIA, ET NE ALIQUID PRO spiritualibus exigatur, vel promittatur.

SECTIO I. De Simonia in genere, ejusque divisione.

§. I. Quid sit Simonia?

Simoniam est studiosa voluntas emendi, aut vendendi aliquid spirituale, vel spirituali annexum. Declaratur, n. 1. & 2. Simonia est species quædam sacrilegii adversus virtutem Religionis, & alias etiam speciales deformitates in se continet, & est ex genere suo peccatum mortale, nec potest ob parvitatem materiæ fieri veniale, n. 3. Est etiam interdum contra iustitiam, n. 4.

§. II. Quotuplex sit Simonia?

Simoniam aliam est, quæ Jure naturali ac Divino est prohibita, & quæ repugnat: aliam, quæ solum Jure humano, & Ecclesiastico, n. 5. Simoniam solo Jure Ecclesiastico prohibita, non est verè ac propriè dicta

Yyy 3

Simonia